

رهفتاری شهرانگیزی

پۆلی دووهم

دهروونزانی گهشه

مامۆستای بابهت

م.ی چۆمان صباح سعید

ئامما نجه كانى ئەم وانە يە

تىگە يىشتن ئە رەفتارى شەرانگىزى

شـيوازە كانى گوزارشت كردن ئە شەرانگىزى

ئەو ھۆكارانەى دەبيتە ھۆى رەفتارى شەرانگىزى

شـــــــیوازەکانی گوزارشت کردن له شه پانگیزی

1- شـــــــیوازی راسته وخۆ:

به شیوهی لیدان یا گهزیا هه لکوتانه سه رشت و مهکی کهسانی تر

2- شیوازی ناراسته وخۆ:

وهک ئه نجامدانی دزی یا درۆکردن یا راکردن له مال

ئەو ھۆككارانەى دەبىتتە ھۆى رەفتارى شەرانگىزى

1- لاساىى كوردنەوہ (Imitation)

وہك غونہ لہ تاكى كوردنەوہ كەى بانءورا (Bandura, A. , 1973) دا بەءىار كەوت، كە ھەلسا بە ھەلبئاردنى (50) منءال و دابەشيانى كرد بە سەر (25) كەس كە گروپى تاكىكارى بوون و (25) كەسى دىكەش كە گروپى جىگىربون.

- پىشانءانى فلىمىكى شەرانگىزى بو گروپى تاكىكارى و بە ھەمان شىوہ فلىمىكى ئاساى پىشانى گروپى جىگىردا .
- پاشان برءىانى بو ھۆلىكى يارىكردن.

- منءالانى گروپى تاكىكارى رىژەىەكى بەرزترلە شەرەنگىزىان پىشانءاوہ و زۆرىك لہ يارىەكانىان شكانءو زۆرتر لاساىى پالەوانى فىلمەكەىان دەكردەوہ

ئەو ھۆكۈرانەى دەبىتتە ھۆى رەفتارى شەرانگىزى

2 - ژىنگەى شەرانگىزى (Aggressive environment)

بە دىار كەوتوو ھە ژىنگەى رىگا نادات مەگەر بەرپژەىە كى كەم نەبىت، لەئازادى و ھەلى يارى تىدا كەمە دەبىتە ھۆى زياد بوونى شەرانگىزى

ئەو ھۆكۈمرانلارنى دەپيۋتتە ھۆي رەفتارى شەپرانگىزى

3- رەگەز (Gender)

ئەوھتا كچان ھەست بە پلەيەكى بەرزى مەملانى دەكەن لە بارەي شەپرانگىزىوھ
چونكە ئەم رەفتارە ناگونجى لە گەل رەفتارى مېيەتى، بە پېچەوانەوھ كوران ،،،

ئەو ھۆكۈمرانەي دەبىيەتە ھۆي رەفتارى شەرانگىزى

4- ھەستىكرىن بەكەم و كورتى (A Sense of inferiority)

ھالەتى جەستەي لە لاي مىنال ھۆكارىكە بۆ شەرانگىزى، بۆيە ھەر كەم و كورتىكە لە لاي دەبىيەتە ھۆي لاوازبونى تىوانستى مىنال بۆ كۆنترۆل كرىنى ئەو ھەلئۆيىستەي كە بەرەنگارى دەبىيەتەو، بۆيە زۆر ھەلئەچى

ئەو ھۆكۈمرانەى دەبىتتە ھۆى رەفتارى شەرانگىزى

5 - ئامرازەكان وھەئوىستى كۆمەلاىەتى (Social attitude)

ئەو مندالەى كە دوچارى سزای توند دەبىتتەوہ لە سەر شەرانگىزى لە ناو خىزاندا، رەنگە ولامدانەوہى شەرانگىزىان ھەبىت لەو ھەئوىستانەى كە لىبوردەى تىادايە وەك يارى كردن بە بوکەلە

ئەو ھۆكارانەى دەبىتتە ھۆى رەفتارى شەرانگىزى

6-ھاندان وچاوپۇشى كىردنى باوان بەرامبەر بەم رەفتارە :

رەنگە ھاندان جۆرىك بىت لە رەفتار لە لای باوانەو ھۆكارىك بىت لە ھۆكارەكانى شەرانگىزى، جارەنگە ھەندىك لە باوان وای بۆ بچن كە رەفتارە شەرانگىزىەكانى مندال پىويست بىت بۆ سەر كەوتنى لە ژياندا

